

mission

TRO. HOPP. KÄRLEK.

MISSION 2024 NUMMER 2

Maj-Britt Sandvik minns starten i Senegal

Kyrkan i Pakistan når ut med bibelbrevkurser

Ny pilgrimsguide för andakt och gemenskap

FINSKA 1859
MISSIONSSÄLLSKAPET

KONTAKTUPPGIFTER

Understödskoordinator
Britt-Helen Lindman
tfn 040 7648 051

Kommunikatör
Joanna Lindén-Montes
tfn 044 4935 690

Koordinator
Camilla Skrifvars-Koskinen
tfn 040 6535 650

Följ med senaste nytt på

www.facebook.com/finska.missionssallskapet
www.youtube.com/mission.fi
www.instagram.com/finskamissionssallskapet

mission 165:e årgången

Utgivare: Finska Missionssällskapet,
www.finskamissionssallskapet.fi

Besöksadress: Magistratsporten 2 A, 00240 Helsingfors

Postadress: PB 56, 00241 Helsingfors

Telefonnummer till växeln: 09 12971

Beställningar och adressändringar:

tfn 040 7648 051,

info@finskamissionssallskapet.fi

REDAKTIONEN

Chefredaktör: Marika Björkgren-Thylin, tfn 040 9022 817

Redaktör: Joanna Lindén-Montes

Redaktionssekreterare: Britt-Helen Lindman

ISSN 0357-296X

Mission är en gratis kundtidning som utkommer 2 gånger om året i 4 300 exemplar. Tidningen är tryckt på PEFC-märkt papper.

Designkoncept: Antonomia Ab

Layout: Fontana Media/Malin Aho

Tryck: Forsberg

Finska Missionssällskapets insamlingskonto

FI38 8000 1400 1611 30, BIC: DABAFIHH

Insamlingstillstånd: Finland RA/2020/1538, i kraft tillsvidare fr.o.m. 1.1.2021, beviljat 1.12.2020 av Polisstyrelsen. Åland ÅLR 2023/6487, i kraft 1.1-31.12.2024, beviljat 24.8.2023 av Ålands landskapsregering. De insamlade medlen används i Finska Missionssällskapets utrikesarbete.

LEDARE

MARIKA BJÖRKGREN-THYLIN
CHEF FÖR SVENSK SERVICE

Också en svag låga lyser upp

Vi närmar oss den mörkaste tiden av året. Vi hänger upp ljusslingor och lyk-tor, tänder brasor och levande ljus, allt för att lysa upp mörkret och skapa en trygg och trivsamt stämning omkring oss. Vi behöver ljus. Vi vill ha ljus. Vi trivs i ljuset.

Mina tankar går ofta till verserna i Matteusevangeliet 5 om att en stad uppe på ett berg inte kan döljas och när man tänder en lampa så gömmer man inte undan den utan sätter den på en hållare så att den kan lysa för alla i rummet. Redan på Jesu tid var det svårt att dölja en stad på ett berg och med nutida elektricitet och belysning är det nästintill omöjligt. Det har rentav gått så långt att man börjat tala om ljusföröreningar som ett problem.

Ni är världens ljus, säger Jesus till sina åhörare. (Matt 5:14) Vi kristna är kallade att vara ljus i världen. Det ljus som lyser genom oss är Kristi eget ljus. Vi ska inte hålla ljuset för oss själva, utan låta det lysa upp också andras mörker. Vår låga kan vara svag eller fladdrande, men den kan ändå vara till hjälp för våra medvandrare i livet. Vi kanske känner oss ensamma eller otillräckliga, men vi kan ändå vara med och bygga Guds rike på jorden.

Att tro på Jesus räcker enligt Nya testamentet för att vi ska bli räddade. (Apg 16:31) Men Jesus vill erbjuda oss en relation som är så mycket mer än en avlägsen, ytlig bekantskap. Han vill att vi ska bli kolleger och vänner (Joh 15:15-16), han vill att vi ska vara hans ljusbärare i världen.

I detta nummer av tidningen Mission får vi många exempel på hur de kristna får vara ljus i världen. På sidorna 8–9 kan du läsa om missionsarbetets resultat, hur nya medarbetare utbildas och hur kyrkan växer i Etiopien. Många av dem som övergår till kristendomen är muslimer och för dem är det inget riskfritt beslut att bli kristna. Och på sidorna 4–7 kan du läsa om de kristna i Pakistan. De skulle verkligen ha skäl att dölja sitt ljus, sin tro, eftersom det är förenat med livsfara att vara kristen i Pakistan. Ändå väljer de att vara Jesu lärjungar och sprida Kristi ljus i den muslimska omgivningen. Den som har funnit Kristus, ljusets källa, vill dela med sig av detta kärlekens ljus.

De gånger jag själv känner mig rädd, orolig eller svag tänker jag ofta på dem som trots svårigheter och hot väljer att öppet leva som Jesu lärjungar. De ger mig hopp och mod att möta min egen vardag. Jag hoppas att berättelserna i denna tidning kan vara till inspiration och uppmuntran också för dig.

Marika Björkgren-Thylin

På pärmen: Awa och hennes unga mamma Khady Thiaw bor tillsammans med pastor Ibou Dioufs familj i Dialacoto, Senegal. Pastorfamiljen hjälper utsatta barn och unga i området.
Foto: Heli Vuohelainen.

Församlingen firar gudstjänst i staden Peshawar, Pakistan. "Stödet från finländarna är mycket viktigt för de kristna som lever i det konfliktfyllda området, i skuggan av våld och terrorism. De kristna drabbas ofta av fördomar, diskriminering och förföljelse", säger Heli Vuohelainen, som tagit bilden.

ÖGONBLICKET

AKTUELLT

Lutherska kyrkoledare samlades i Helsingfors

Finska Missionssällskapet höll en partnerskapskonsultation i Helsingfors i slutet av augusti med representanter från 21 partnerkyrkor och -organisationer. "Vi har lärt oss av varandra", säger verksamhetsledare Pauliina Parhiala. Deltagarna funderade tillsammans på kyrkornas uppgift idag och det ekumeniska uppdraget.

Johanna Björkholm-Kallio, sakkunnig i missionsteologi, medverkade i kyrkans missionspartnerkonferens, som ordnades efter Missions-sällskapets konsultation. Hon modererade ett panelsamtal mellan Jerry Pillay, generalsekreterare för Kyrkornas världsråd, Selma Chen som leder Taiwans evangelisk-lutherska kyrka och Rosalee Velloso Ewell från United Bible Societies.

"Vi diskuterade kring hur vi som kyrkor och kristna kan vara mer trovärdiga i vårt vittnesbörd om hoppets evangelium och frälsningen genom Jesus Kristus. Samtidigt behandlades betydelsen av kristen enhet och samarbete. Vi fick också dela erfarenheter av hur missionen sprider hopp i en värld full av krig, konflikter och orättvisor."

Deltagare i kyrkans missionspartnerkonferens.
FOTO: JALMARI SALOVIRTA/EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKAN I FINLAND

*"Gud, var oss nådig och välsigna oss,
låt ditt ansikte lysa mot oss"*

Finska Missionssällskapets kommunikatör Heli Vuohelainen besökte Pakistan i maj. Här berättar hon om de känslor resan väckte: rädsla för terrorism, tacksamhet för kristen gemenskap och glädje över det framgångsrika arbetet som varat i årtionden.

TEXT OCH FOTO: HELI VUOHELAINEN

På gudstjänst i St. John-katedralen. Pakistans kristna är en utsatt minoritet.

Förkunnelse med livvakter och bibelbrevskola

Tacksamhet

Efter tre års försök lyckades jag äntligen komma till Pakistan! Av säkerhets- och visumskäl har Missionssällskapets anställda inte kunnat besöka landet på flera år. Att resan kunde genomföras är i sig en anledning till tacksamhet. Under resan kände jag också stor tacksamhet för den kristna gemenskapen. Även om vi lever i väldigt olika kulturer och ofta tolkar trosfrågor på olika sätt, är vi för- enade i Jesus.

Under resan fick vi flera gånger höra att tacksamheten är ömse- sidig. Speciellt i Peshawar, där vi tillbringade största delen av tiden,

har det under de senaste åren varit mycket få utlänningar – särskilt kristna sådana – på besök.

Vi deltog i en gudstjänst i St. John-katedralen, huvudkyrkan i Peshawar stift inom kyrkan i Pakistan, som Missionssällskapet stöder. Jag kände mig lite generad över att jag gick runt i kyrkan, fotograferade människor och växlade några ord med församlingsmedlemmarna. Jag tänkte att jag störde gudstjänsten. Senare tackade biskopen för mitt agerande. Han hade fått respons från församlingsmedlemmar, som var tacksamma över att jag visat intresse för dem genom min närvaro, mina samtal och fotostunder. De känner sig ofta isolerade från andra kristna.

Rädsla

Pakistanierna lever i skuggan av våld. Regeringen har i årtionden kämpat mot pakistanska talibaner och andra mindre islamistiska extremistgrupper. Poliser och soldater dödas fortfarande regelbundet, särskilt i gränsområdena mot Afghanistan, där Missionssällskapet huvudsakligen verkar. Terrorister och organiserade kriminella grupper har också periodvis kidnappat människor.

Innan resan kände jag rädsla, men den avtog snabbt när vi tillbringat ett par dagar nära den rätt så moderna huvudstaden Islamabad. Vi kunde röra oss fritt på gatorna och tillsammans med personalen på Christian Study Center hann vi även utforska stadens kultur- och matutbud.

Sedan kom medarbetarna från Peshawar stift och hämtade oss med en beväpnad vakt och vi åkte mot provinsen Khyber Pakhtunkhwa. Bilfönstren var täckta med svarta gardiner och vi blev tillsagda att inte promenera på gatorna när vi kom fram. Då började rädslan återigen göra sig påmind.

På området kring St. John-katedralen i Peshawar övervakas gudstjänsterna varje söndag av både anställda säkerhetsvakter och en säkerhetsstyrka som består av frivilliga. Även områdets säkerhetsmyndigheter är på plats på söndagarna.

Sorg

Jag känner fortfarande sorg över att Pakistans kristna tvingas leva i ständig rädsla. För elva år sedan detonerade två självmordsbombare sina sprängladdningar efter en gudstjänst på gården till All Saints-kyrkan i centrala Peshawar. 127 människor dog och över 200 skadades. Nästan varje kristen vi mötte i Peshawar hade någon familjemedlem eller vän som dött eller skadats. Vi träffade också överlevare från attacken.

Förutom terrorismen drabbas de kristna av ett mer vardagligt bekymmer – diskriminering. Cirka 95 procent av befolkningen i Pakistan är muslimer. De kristna utgör mindre än två procent, eller cirka fyra miljoner människor. Religiösa minoriteter är skyddade av konstitutionen, men många drabbas av fördomar och förföljelse. Stränga hädelselagar leder ofta till våld mot kristna. Förra året inträffade en våldsam incident när två kristna anklagades för att ha vanhelgat Koranen i Jaranwala i provinsen Punjab. Misstankarna ledde till att en rasande folkmassa förstörde 27 kyrkor och 125 kristna hem.

All Saints-kyrkan har restaurerats efter bombattentatet 2013 och det hålls återigen gudstjänster på söndagarna. Peshawar och den omgivande Khyber Pakhtunkhwa-provinsen är ett mycket konservativt område där islamistiska extremistgrupper har stort inflytande. Till exempel var Swat-dalen under talibanernas kontroll i början av 2000-talet. Terrorister är dock bara en liten minoritet bland de övervägande fredliga muslimerna. Som ett tecken på detta deltog även muslimska grannar i begravningskostnaderna för dem som dödades i All Saints-kyrkan.

Hoppfullhet

Biskopen i Peshawar stift, **Humphrey Peters**, är trött på att hans provins länge har varit känd världen över som en grogrund för extremistisk islamistisk terrorism. Trots att Peters med familj lever under beskydd av livvakter, vill han göra om-

Rädslan för extremistiska islamisters terrorattacker kastar en skugga över gudstjänster i Pakistan.

Solidaritet bland kristna och muslimer efter bombattentatet vid All Saints-kyrkan.

Biskop Humphrey Peters presenterade oss för mullah Muhammad Tayyab Qureshi vid Mahabat Khan-moskén.

14-åriga Angel övar på att trä undertråden på kursen. Symaskinen som används är en gammal handdriven Zenith.

Över tre miljoner kristna i Pakistan

- ★ Pakistan blev självständigt 1947 när den tidigare brittiska kolonin delades i två stater: det hindudominerade Indien och det muslimdominerade Pakistan.
- ★ Landet har mer än 240 miljoner invånare. Antalet kristna utgör mindre än 2 procent. Det bor cirka 25 000 kristna i Peshawar och 175 000 kristna i provinsen Khyber Pakhtunkhwa. Konstitutionen skyddar religiösa minoriteter, men deras livsutrymme har krympt sedan 1970-talet, då en kraftig statsledd islamisering inleddes.
- ★ Missionssällskapet inledde sin verksamhet i Pakistan 1960. Arbetet har gradvis övergått helt till lokalbefolkningen. Den sista finländska missionären lämnade landet 2014. Peshawar stift är Missionssällskapets mest långvariga samarbetspartner i Pakistan. Stiftet verkar i provinsen Khyber Pakhtunkhwa, i gränsområdena till Afghanistan. Stiftet tillhör den protestantiska kyrkan i Pakistan (Church of Pakistan), som grundades 1970.
- ★ Missionssällskapet har under de senaste åren stött utbildning för barn, kristen fostran, läs- och sykurser för kvinnor, hälso- och sjukvård, interreligiös dialog samt bibelstudiekurser i Pakistan. Missionssällskapet har också stött humanitärt arbete bland afghanska flyktingar, översvämningsdrabbade och kristna som utsatts för våld. Projektarbetet i Pakistan avslutas vid utgången av 2025. Kontakten med de långvariga samarbetspartnerna kommer trots det att upprätthållas i framtiden.

Du kan stöda arbetet i Pakistan genom att ge en gåva till:

Finska Missionssällskapet, FI38 8000 1400 1611 30
Märk gåvan: P22024

Insamlingstillstånd: RA/2020/1538, Åland ÅLR 2023/6487

rådet till ett exempel på interreligiös dialog. Självklart kan han inte göra det ensam. Lyckligtvis strävar även hans vän – provinsens mest inflytelserika muslimska ledare – mullah **Muhammad Tayyab Qureshi**, mot samma mål.

"Det här området har kommit långt jämfört med hur det brukade vara. Tidigare skedde ett attentat här varje fredag, men inte längre. Det finns fortfarande terroristgrupper, men de flesta människor lever i fred och största delen av området är lugnt", berättade mullah när vi besökte Mahabat Khan-moskén och koranskolan som han leder.

"Vi kan inte stoppa terrorismen, men genom vårt agerande kan vi skapa tro på att terrorism inte kommer att hindra fredsprocessens framsteg", säger biskop Peters.

Biskopen och den muslimska ledaren arrangerar tillsammans evenemang där de talar om religiös harmoni. De har även talat om ämnet i andra provinser, som Punjab, där det nyligen varit oroligheter. Jag kände hopp när jag lyssnade på dessa två religiösa ledare och tog del av deras tankar om en bättre framtid.

Stolthet

Vi satt på golvet i en ring i ett litet kyrkorum, som byggts på övervakningen i en liten lägenhet. Denna gång var vi inte där för en gudstjänst, utan för en sykurs för kvinnor. Förutom läraren var det fjorton kvinnor med, bland dem även några yngre flickor.

14-åriga **Angel** berättade för mig att hon verkligen gillade den här ettåriga kursen. Under kursens gång lär de sig att sy för hand och med maskin, att brodera, samt att arbeta med mönster. Kursen hålls sex dagar i veckan, två timmar per gång. Många deltar även i läsundervisningen som börjar en timme före sykursen.

Pakistans kristna kommer ofta från mycket fattiga förhållan-

den och har låg utbildningsnivå. En del familjer skickar inte sina äldre barn till skolan, eftersom de förväntas försörja familjen.

Jag kände stor stolthet över att Missionssällskapet under en lång tid har stöttat dessa läs- och sykurser som arrangeras av Peshawar stift. Genom dessa praktiska kurser lär sig kvinnorna att läsa och räkna, vilket hjälper dem att klara sig bättre i vardagen. Efter sykursen kan kvinnorna göra kläder till sina familjer, och vissa startar små företag.

Glädje

Jag kände en enorm glädje när vi fick följa det mångsidiga arbetet i Peshawar stift. Trots det lilla antalet kristna har stiftet en viktig roll i att tillhandahålla grundläggande samhällstjänster i provinsen. Genom att erbjuda hälsovård och utbildning skapar de kristna kontakter med majoritetsbefolkningen och får samhällelig acceptans. Detta stärker de kristnas ställning.

Jag var också glad över hur Missionssällskapet och finländska understödare under decennier har kunnat stötta stiftet, till exempel med att bygga skolor, utbilda personal och utveckla verksamhetsformer. Nu fungerar stiftet självständigt i dessa avseenden.

Stiftet driver till exempel 13 skolor. Vi besökte Edwardes College för flickor och St. John's Cathedral-skolan för pojkar, som ligger bredvid varandra. Dessa skolor byggdes med stöd från Missionssällskapet och ligger på stiftets område i Peshawar.

Förvåning

Brevkurser lät för mig som ett lite gammalmodigt sätt att nå människor. Jag blev förvånad över hur väl metoden verkar fungera i Pakistans bibelbrevskola, som erbjuder alla intresserade en möjlighet att lära sig om kristendomen och Bibeln.

I Pakistan är det inte möjligt att öppet predika utanför kyrkorna, men genom brevkurserna kan kristna, som inte har någon församling omkring sig, ta del av de goda nyheterna och lära sig om sin tro. Kurserna ger också andra en möjlighet att lära sig om kristendomen. Skolan skickar gratis kursmaterial och uppgifter att göra per brev. Bibelbrevskolan arrangerar också möten och seminarier där deltagarna samlas och lär sig av varandra.

Under 2023 deltog 229 elever i brevkurserna och tillsammans genomförde de 995 kurser. Skolan erbjuder 24 kurser på urdu, 6 på pashto och dessutom flera dussin kurser på engelska.

Frihet

I slutet av vår resa åkte vi till bergsområdena Thandiani, Donga Gali, Nathia Gali och Khaira Gali för en sista natt. Stiftet har några lägergårdar och kyrkor i dessa områden. Eftersom regionen är mycket lugn och vacker kände jag en underbar frihet. Vi vandrade genom majestätiska bergslandskap och njöt av grönskan omkring oss. Thandiani ligger till exempel på 2 750 meters höjd och därifrån kunde vi se de snötäckta Himalayaberget.

Men friheten var inte fullkomlig. I Nathia Galis kyrka höll vi en liten gudstjänst för vår grupp, och utanför kyrkan stod två män på vakt med automatgevär. Dessutom hade biskopen en livvakt med sig inne i kyrkan – men den här gången var han lite mer avslappnad och under gudstjänsten ackompanjerade han sångerna med trummor. ☺

Hamza (till vänster) och Saul är klasskamrater vid St. John's Cathedral-skolan. De berättade att de bland annat gillar att spela cricket i skolan. Sauls favoritämne är matematik och det svåraste ämnet är urdu, eftersom grammatiken är så komplicerad.

Aamir Khan har lett bibelbrevskolans Peshawar-avdelning i mer än 15 år. Skolan grundades på 1980-talet med stöd från Missionssällskapet.

I Thandiani fick jag resans bästa måltid då vi åt ute, på bergets topp. Vi serverades kyckling, både mildare och kryddigare varianter. Vid det här laget hade mina ledsagare från Peshawar stift märkt att jag hade svårt att äta kryddstark mat. Självklart serverades också gott bröd.

Mekane Yesus-kyrkan har 12 miljoner medlemmar. I Etiopien stöder Missionssällskapet särskilt kvinnliga studerande vid kyrkans seminarium.

FOTO: RISTO LEIKOLA

Teologisk utbildning för växande kyrkor: hundratals personer väntar på dop i Etiopien

Förra året fick 22 kyrkor på olika håll i världen stöd av Finska Missionssällskapet. Den lutherska Mekane Yesus-kyrkan är en av dem.

Missionssällskapet stöder utbildning av medarbetare och frivilliga i Dessie synod i Etiopien. Befolkningen i området har lidit av utdragna konflikter de senaste åren.

”I utbildningarna ingår mycket bibelundervisning. Eftersom kristendomen är en minoritetsreligion i området är det särskilt viktigt att de kristna känner till grunden för sin egen tro och kan berätta om den”, säger **Kristiina Ojala**, tidigare chef för landskontoret i Etiopien.

Många av kyrkans frivilliga arbetar som

missionärer i sin närmiljö. Deras iver att förkunna evangeliet för andra har burit frukt. I föl öppnade kyrkan nio nya uppsökande församlingar, var och en med 25–50 medlemmar. Över 100 vuxna döptes och blev medlemmar i kyrkan och mer än dubbelt så många deltar i dopundervisningen och väntar just nu på dop.

Farligt att bli kristen – be för beskydd Majoriteten av de nya församlingsmedlemmarna är muslimer som har konverte-

rat till kristendomen. Även om kristna och muslimer i Etiopien traditionellt har levt sida vid sida, fridfullt och med respekt för varandra, är det ändå farligt för muslimer att bli kristna. En person som konverterat kan överges av sin familj, befinna sig i livsfara och vara tvungen att leva gömd resten av sitt liv.

”Låt oss be om välsignelse och beskydd för de nya församlingsmedlemmarna, pastorererna och medarbetarna i Dessie synod!”, säger **Kristiina Ojala**. ☞

Tanzanias kyrka önskar utbildning - en viktig del av nutida mission

Den lutherska kyrkan i Tanzania är med sina ungefär åtta miljoner medlemmar världens näst största lutherska kyrka. Enligt Lutherska världsförbundets statistik är det bara Mekane Yesus-kyrkan i Etiopien som går före. Varför behöver så stora kyrkor finländarnas stöd?

För det första lider de stora, växande kyrkorna av brist på arbetskraft. I Etiopien och Tanzania växer kyrkorna snabbare än antalet utbildade medarbetare och kyrkorna lider av prästbrist. Och eftersom utbildningen är dyr, men kyrkorna extremt fattiga, är det viktigt att kyrkorna i olika länder stöder varandra.

En annan anledning till att stöda just teologisk utbildning är uppgången av vilseledande teologier i Afrika – och runt om i världen. Det är inget fel med de nykarismatiska kyrkorna i sig, men vissa av dem är förknippade med problematisk maktutövning. Om kyrkan föds ur ledarens egen andliga vision är det typiskt att ledaren formulerar teologin själv.

”I Tanzania oroar sig den lutherska kyrkan för att medlemmarna ska glida in i de nykarismatiska kyrkorna, men framför allt för att människornas tro kan exploateras i vissa kyrkor”, säger **Lotta Gammelin**, anställd vid Missionssällskapet. **Gammelin**

har disputerat om den neokarismatiska rörelsen i Tanzania.

Den tredje anledningen är att teologin utvecklas i växelverkan med andra kyrkor och länder. De studerande har nytta av att ha lärare från många olika kulturer. I Tanzania uppger största delen av befolkningen att de antingen är kristna eller muslimer, men att gamla sedvänjor ändå lever under ytan.

Om man är sjuk kan man förutom att uppsöka läkare även söka sig till en traditionell helare. Tro på förbannelser och rädsla för häxeri skapar ångest på individnivå och bromsar samhällsutvecklingen. En sådan kontext förstås bäst av en tanzanisk lärare, men med tanke på teologins utveckling är det också nyttigt att få in andra perspektiv.

Missionssällskapet stöder den teologiska utbildningen vid Nyakato lutherska bibelinstitut. De utexaminerade får anställning i den lutherska kyrkans församlingar.

Läs mera i Finska Missionssällskapets årsberättelse på www.finskamissionssallskapet.fi/verksamhetsberattelse

Det grönskar på campusområdet vid Nyakato lutherska bibelinstitut i Tanzania, som Missionssällskapet stöder. FOTO: LINDA JUNTUNEN

Invånarna i Bolivia får rent vatten.

FOTO: ANNA LUNDÉN

Miljöbanken stöder mitt i klimatkrisen: växthus och rent vatten i Bolivia

Världens fattigaste människor drabbas hårdast av klimatförändringarna, som för med sig översvämningar, torka, jordskred och stormar. Missionssällskapet hjälper utsatta människor genom Miljöbanken. Invånarna får hjälp med att anpassa sig till klimatförändringarna så att de kan stanna kvar i sina hemtrakter.

Hösten 2023 drabbades sex av Bolivias nio provinser av torka och katastroftillstånd utlystes i 70 kommuner. Vattenståndet i sjön Titicaca sjönk två meter under det normala. Torkan har orsakat skogsbränder, förstört odlingsväxter och försvårat boskapsuppfödningen.

Finska Missionssällskapet hjälper bland annat aymarafolket i området Ucha Ucha. Invånarna livnar sig på att föda upp alpäckor. Djuren lider svårt av torkan – tiotals alpäckor dog av törst förra året. I december färdigställdes ett vattensystem med stöd av Missionssällskapet och evangelisk-lutherska kyrkan i Bolivia. Tack vare det nya vattensystemet får 134 familjer nu rent vatten.

Innan vattensystemet blev färdigt delade fem familjer på brunnsvatten av dålig kvalitet. Nu har varje familj fått egna vattenposter och vattenfilter i sina hem. Vattekällan ligger på 70–80 meters djup under marken.

Befolkningen i kommunerna Santiago de Callapa, Pichin och Jokhopampa samt Umala Cultani-samhället fick också rent dricksvatten förra året.

Missionssällskapet byggde därtill nya underjordiska växthus (walipini) i tre olika bergsbyar i Bolivia.

Maj-Britt Sandvik tillsammans med sin kollega Ann-Catrin Österholm.
FOTO: JOHAN ÖSTERHOLM

Tacksamhet och uthållighet: ”Maye” var med vid starten i Senegal

I mars 1974 reste läraren Maj-Britt Sandvik som missionär till Senegal. Då Maj-Britt blev klar med sina lärarstudier bar hon på en önskan om att få resa ut i världen. På anslagstavlan i Ekenäs seminarium fanns en liten lapp om missionsarbete.

TEXT: ANN-KATRIN STORE

”Den väckte mitt intresse. Men inte visste jag då hur man blir missionär och hur missionen arbetade. Jag upplevde ändå att Gud kallade mig till tjänst.”

Efter några år av församlingsarbete som älskad ungdomsledare i Jakobstad, språkstudier och förberedelser för utresa kom Maj-Britt till Senegal. Arbetet inleddes bland serererna, ett av de folk som är mest öppna för kristendom i landet. Maj-Britt fick sitt serere-namn, Maye Diouf. Så är hon känd ännu idag i Senegal, och så kallas hon bland de finländska kollegerna.

Pionjärer i Mbour

50 år efter att arbetet i Senegal började bor Maye i sin hemstad Jakobstad sedan många år. Hon minns hur det var i början.

”Vi var fyra vuxna och två barn som kom till Senegal det året, Kristina (Stina) och Stig-Olof (Stiga) Fernström med barnen Karin och Ben-Olof, Tuula Faye (f.d. Paukkunen) och jag. Vi bosatte oss i kuststaden Mbour i centrala Senegal. Vi kände ingen, vi kunde inte det lokala språket, men det var bara att börja på. Vi lärde oss att leva och arbeta med de medel som

fanns att tillgå. Stina gick till exempel nästan varje eftermiddag ner till fiskstranden för att hämta is så att vi kunde ha maten sval. Kylskåp och dylikt hade vi inte i början.”

Missionsarbetet växte fram i Gandiol

”Vi samlade på serere-ord, frågade och frågade om igen av människorna vi kom i kontakt med. Stiga, som kom till landet några veckor innan vi andra, hade blivit bekant med en man som hette Gorgui Séne. Han hjälpte oss med mycket, både

med praktiska ärenden och kontakter. Han var muslim, men blev småningom kristen. Han bodde i byn Gandiol nära Mbour. I den byn kom missionsarbetet att få sin början.”

En av de unga prästerna i Senegal skrev för övrigt på Facebook för en tid sen att Gandiol är en historisk plats och en viktig del i den lutherska kyrkan i Senegal. Den kyrkobyggnad som nu finns i byn är både förfallen och alldeles för liten. Alla gudstjänstdeltagare ryms inte in i kyrkan så nu samlar församlingsborna in medel för att bygga en större kyrka på den plats där arbetet inleddes. Femtio års arbete har burit frukt. Nu leds den församlingen, liksom de andra, av en senegalesisk präst som fått sin utbildning bland annat i Benin.

Men tillbaka till Maye.

”Vi började med läsklasser i byarna. Det var få som kunde gå i skola på den tiden. Det är så viktigt att både barn och vuxna får lära sig läsa. Då vi åkte till byarna för att undervisa hade vi alltid både malariamedicin och sårvårdsmaterial i bilen. Jag kände mig nästan lika mycket som sjukskötare som lärare i klasserna. De tropiska såren lärde jag mig att sköta, barnen som kom till undervisningen hade ofta sår som behövde tas om hand. Vi putsade och rengjorde såren, satte på förband och sen bytte vi förbanden nästa gång vi kom till byn tills såren helat.”

”Jag bodde senare ensam i byarna Diarrér och Ngayokhéme. Med facit i hand tycker jag inte det var det bästa att jag som ensam kvinna bodde i byarna. Det hade varit bättre om vi hade varit ett team som bott och arbetat tillsammans. Jag trivdes ändå bra att bo i en by, och kontakterna jag fick, speciellt med kvinnorna, betydde mycket för mig. När jag hade flyttat till byn Ngayokhéme kom min väninna Awa Ndiaye, vars familj bodde i byn, hem till mig den första kvällen. Hon sov över i mitt hus. Jag förstod inte riktigt varför hon sov hos mig, då hennes hem fanns nära mitt hus. Efter fem nätter sa hon, nu ser jag att du klarar dig här, och så flyttade hon hem till sig.”

Awa var Mayes närmaste arbetskamrat i många år. Tillsammans översatte de olika material, bland annat sånger och bibeltexter till serere. De höll läsklasser och söndagsskola.

”Barnen har alltid stått mitt hjärta nära.

Bibeln på eget modersmål

- ✓ I Senegal talas över trettio språk.
- ✓ Den lutherska kyrkans huvudspråk är serere (serere), men det läs- och litteraturarbete som stöds av Missionssällskapet utförs också på språken wolof och pulaar.
- ✓ Med stöd av Missionssällskapet har en stor mängd publikationer getts ut och översatts på alla tre språken. Några av de största insatserna är bibelöversättningen till serere och den pågående bibelöversättningen till pulaar.
- ✓ År 2023 drog totalt 1 578 personer nytta av modersmålsundervisning som ordnades för förskolebarn och vuxna på alla tre språken med hjälp av finländska biståndsmedel. Kyrkan driver också förskolor som finansieras med andra medel.

Jag minns när en kvinna i Ngayokhéme dog i kolera. De vuxna skrek och ropade ut sin sorg. Då kom byns barn, med stora rädda ögon, till mig och satte sig på mattan på gården. Jag satte mig ner tillsammans med dem och så satt vi och sjöng kristna sånger, medan dödsritualerna i byn på-

Du kan stöda arbetet i Senegal genom att ge en gåva till:

Finska Missionssällskapet
FI38 8000 1400 1611 30
Märk gåvan: S22024

Insamlingstillstånd: RA/2020/1538,
Åland ÅLR 2023/6487

gick. Barnen sökte trygghet och det försökte jag ge dem.”

Efter en stunds tystnad svarar Maye på frågan om vad hon minns bäst av tiden i Senegal.

”När jag tänker tillbaka på de åren är det nog gemenskapen med kvinnorna som betydde mest för mig. Deras värme, gästvänlighet och vänskap som de delade med sig av till mig, en vit utländsk kvinna, är en Guds gåva som jag minns med stor tacksamhet.”

”Vi har fått vara med och bygga upp en kyrka tillsammans med senegaleserna. Det är ett stort tacksamhetsämne. Nu är kyrkan självständig och fortsätter att predika Guds Ord. Ett under som vi skall tacka missionens Herre för.”

Då jag tänker på de enkla förhållanden arbetet startade i förundras jag över hur mycket välsignelse missionen och kyrkan fått och får. ”Roog a faaxa”, Gud är god, säger man på serere. ∞

Jubileumsår. Det har gått 50 år sedan Finska Missionssällskapet inledde sitt arbete i Senegal. För att fira det träffades över 40 tidigare Senegalmissionärer på Kredu i Nykarleby den 27–28 april 2024. ”Så här glada är vi över att ha fått vara med i arbetet tillsammans med Senegals lutherska kyrka”, säger Ann-Katrin Store, som deltog i träffen. **FOTO:** ESTERI PENTTI

Du kan stöda Barnens Bank genom att ge en gåva till:

**Finska Missionsällskapet
FI38 8000 1400 1611 30
Märk gåvan: Barnens Bank**

Insamlingstillstånd: RA/2020/1538,
Åland ÅLR 2023/6487

11-åriga Anong tvingades fly hemifrån tillsammans med sina föräldrar efter svåra översvämningar i Kambodja. Familjen har fått hjälp via Barnens Bank. **FOTO: ANNA PELTONEN**

Barnens Bank ger en trygg uppväxt

Över 260 miljoner barn går ännu inte i skola. Under fjolåret fick 4 170 barn stöd via Finska Missionsällskapets fond, Barnens Bank, som hjälper i 20 länder genom utbildning, näringsrik mat, hälsovård och nödhjälp.

Just nu kämpar miljontals barn i världen med de utmaningar som fattigdom, krig och klimatförändringen medför. I stället för att leka och gå i skola måste barnen arbeta, tigga eller fly sina hem. På grund av fattigdom är många av barnen kroniskt undernärda. Alltför många barn tvingas avbryta skolgången på grund av krig, konflikter och naturkatastrofer.

Barnens Bank undanröjer de hinder

som finns för barns skolgång och hjälper barn som drabbats av katastrofer och kriser. Det är de mest utsatta och sårbara barnen som får stöd, till exempel föräldralösa och funktionshindrade barn samt barn som tillhör diskriminerade minoriteter. Till verksamheten hör också att hjälpa barn att få ett födelseintyg så att de kan börja skolan och att stöda flickors skolgång så att antalet barnäktenskap och tonårsgraviditeter minskar. ∞

Barnhemmet gav Mauricia möjlighet att studera

Mauricia Ndungula är en 21-årig kvinna från Angola. Hon har sju syskon. Föräldrarna hade inte råd med skolavgifterna, men Mauricia erbjöds möjlighet att börja sina studier på ett barnhem i Lubango istället.

– Biologi är ett av mina favoritämnen och min dröm är att bli läkare. Jag går i skolan varje dag. Utöver det består mina dagliga rutiner av stunder av bön i kapellet på barnhemmets gård. Att få studera är fantastiskt, det är en av de bästa sakerna som hänt i mitt liv. Att flytta från ett avlägset område på landsbygden in till staden har också haft stor inverkan på mitt liv. Jag är oerhört glad över att jag klarat lågstadiet och kunnat fortsätta i högstadiet.

– Vi deltar alla i hushållsarbetet, av det gillar jag mest att diska. Vi hjälper också till med att vattna trädgården, städa huset och laga mat. Just nu är vi 60 flickor som bor här, så matlagningen tar mycket tid. Vi får en varierad kost, som innehåller majs, bönor, ris, pasta, potatis och kyckling. Vi har en trädgård och grönsakerna som växer där använder vi i matlagningen. I år har jag hjälpt till med lökodlingen.

– Jag vill från djupet av mitt hjärta tacka alla er som stöder oss ekonomiskt. Tack vare er har också jag fått möjlighet att gå i skolan!

Mauricia är glad över att kunna studera.

FOTO: CIPRIANA VILOMBO

Stödundervisning ger goda framtidsutsikter i Mauretanien

I Mauretanien börjar barnen i skolan vid sex års ålder. Läskunnigheten har ökat dramatiskt sedan självständigheten: år 2021 var omkring 67 procent av de vuxna läskunniga, medan motsvarande siffra vid millennieskiftet var 51 procent. Bland unga är andelen läskunniga ännu högre.

Det finns ändå fortsättningsvis stora utmaningar inom utbildningen. Även om det är gratis att gå i skola, har föräldrarna inte nödvändigtvis råd att skaffa skolmaterial åt sina barn. Dessutom måste barn från familjer med låga inkomster ofta vara med och bidra till familjens försörjning. Det kan till exempel innebära gatuförsäljning, fabriksarbete, hushållsarbete eller tiggeri. Missionsällskapet och dess samarbetsorganisation Sans Frontières har som mål att barn från de fattigaste familjerna ska få gå i skola och förhindra att de hoppar av utbildningen.

Mamma är en 11-årig flicka som går i femte klass i grundskolan. Hon kommer från en fattig familj och bor i kommunen Riyad, 12 kilometer från Mauretaniens huvudstad.

Mamma berättar att hon stiger upp klockan sju på morgonen för att utföra morgonsysslor innan hon går till skolan. Ibland äter hon en liten frukost, som bröd eller hirsgröt. Sedan packar hon skolväskan. Förut hade Mamma varken väska eller skolmaterial, men tack vare fadder-

Skolelever i Riyad i Nouakchott i Mauretanien. **FOTO: HELI VUOHELAINEN**

stödet har hon nu den nödvändiga skolrustningen.

Mamma promenerar till skolan, i likhet med klasskamraterna från samma kvarter. Totalt går hon cirka 4 kilometer till och från skolan under en dag. Efter morgonlektionerna blir det rast på skolgården med sång, dans och lek. När förmiddagens lektioner är över går Mamma hem för att äta och vila innan hon beger sig tillbaka till

skolan för mer undervisning och stödlektioner. På eftermiddagen gör de läxor med hjälp av en stödlärare. Efter detta återvänder Mamma hem och hjälper sin familj med hushållsarbete eller andra sysslor.

– På kvällen fortsätter jag med mina läxor och att plugga, säger hon.

**Britt-Helen Lindman
sammanställde texterna.**

När vi vandrar tillsammans blir vi delaktiga i en gemenskap. Bilden är tagen under en pilgrimspromenad vid missionsdagen i Karis.

Andakt och gemenskap i naturen – vandra med oss

"Pilgrimsvandring i missionens tecken" är ett nytt inspirationsmaterial producerat av Finska Missionssällskapet. Pilgrimsguiden kan användas av både grupper och enskilda vandrare.

Pilgrimsguiden bjuder på betraktelser och böner med inspiration från psalm 67.

har också ordnat pilgrimsvandringar, i synnerhet inom konfirmandundervisningen, och lett flera vandringsretreater.

Claus delar med sig av sina tankar kring att möta Gud i naturen, genom förundran: "Att tro är att möta tillvaron och tillva-

rons källa förbehållslöst, med öppna sinnen i förundran", skriver han.

Maria (Mia) och Ben Westerling, tidigare verksamma i Nepal via Finska Missionssällskapet, genomförde en pilgrimsvandring tillsammans med Matteus församling i Helsingfors 8.9.

– Pilgrimsvandringen gav mersmak. Så skönt det var att dela gemenskapen med de andra vandrarna! Vi fick låta texterna om Guds omsorg sjunka in i vårt medvetande. Han bär, Han som själv är vägen, skriver Mia.

Pilgrimsguiden har en global prägel. När vi vandrar blir vi påmind om att vi går sida vid sida med våra medmänniskor i andra länder och att vi delar en gemensam värld. Vi kan komma ihåg alla de utsatta människor som tvingas på flykt och vandrar för att nå trygghet.

Text och foto: Joanna Lindén-Montes

Pilgrimsguiden och ett ledarmaterial kan laddas ner gratis på vår hemsida: www.finskamissionssallskapet.fi

Altarmönster vann i yllesockstävlingen

Altarsockorna – det vinnande bidraget. Här tillsammans med en kreativ variation i form av vantar.

Vinnaren i Finska Missionssällskapets tävling i design av yllesockor utsågs i våras. Nu när hösten knackar på passar det bra att söka fram stickor och garn.

– Kanske ni kan samlas flera tillsammans och sticka? En möjlighet är också att sticka på beställning till förmån för missionen, tipsar Camilla Skrifvars-Koskinen.

Här kan du se den vinnande modellen, juryns motivering och stickbeskrivningarna. Ett varmt tack till alla 43 deltagare!

Vinnare i den allmänna kategorin:

Johanna Rauhala, Lembois (Lempäälä)

Juryns motivering: "Temat är altarfönstret i S:ta Birgitta kyrka i Lembois: Ett fönster ut mot världen! I sockan kombineras den universella idén om den lokala och den världsomspännande kyrkan. Sockorna är harmoniska och vackra."

Stickbeskrivning

Garn: Nalle

Stickor: 3,5 och 3

Storlek: 38/39

(Herrstorlek, ca 43/44, får du genom att byta ut Nalle-garnet till Sju bröder-garn och använda stickorna 4 och 3,5.)

• Lägg upp 72 m på stickor 3.

• Sticka resårstickning 1 rm 1 am omvänt (från den bakre maskbågen) 2 varv med lila garn, 14 varv med svart och 2 varv med ljusblått.

• Sticka 4 varv slätstickning med vitt garn.

• Byt till stickor 3,5.

• Sticka enligt mönstret med vitt och svart garn. Observera de långa trådarna i mönstret, de behöver tvinnas om varandra ungefär mellan var tredje maska. De färgade fönstren stickas ovanpå det vita garnet senare.

• Efter mönsterstickningen byt till stickor 3.

• Sticka slätstickning 1 varv med vitt garn. På nästa varv avmaska jämt över stickorna 8 m, så att du har 64 m kvar.

• Sticka 10 varv slätstickning.

• På nästa varv avmaska jämt över stickorna 8 m, så att du har 56 m kvar.

• Sticka ytterligare 5 varv slätstickning.

• Mönstret är utformat så att varvbytena blir osynliga. Detta medför dock att om du stickar hälen enligt de allmänna instruktionerna med maskorna på första och fjärde stickan, kommer mönstret att bli asymmetriskt. Därför skall du först flytta maskorna på stickorna så att ett av fönstren är mitt fram och ett av de vertikala ornamenten är mitt bak.

• Sticka hälen med svart garn, 27 m, förstärkt stickning, 28 varv. Fördela hälens maskor i tre delar (9+9+9) och avmaska sidomaskorna.

• Byt till vitt garn. Plocka upp 15 m på var sida.

• Avmaska för hälkilen 6 m med intervallen 1, 2, 3, 4 och 5 varvet.

• Sticka foten totalt 50 varv eller så lång du vill ha den.

• Sticka 1 varv med ljusblått garn, 1 varv med lila och 1 varv med svart och börja därefter hoptagning för tårna enligt hoptagning för rund tå.

• Sticka de färgade fönstren i lila och ljusblått garn över de vita maskorna.

Inbjudan

Hur gör man ett testamente? Vad bör man beakta?

En sakkunnig i testamentsfrågor svarar på dessa och andra frågor gällande testamenten.

Välkomna!

Finska Missionssällskapets testamentskväll hålls 13.11 kl. 18 i Vasa svenska församlings utrymmen, Rådhusgatan 13, våning 3.

Anmäl er senast 6.11 till info@finskamissionssallskapet.fi, 040-7648051.

Att höra hemma

För de egyptiska kristna är det väldigt viktigt att Jesus under några år i sin barndom bodde i Egypten. Det är det enda andra land som Jesus har bott i. För de palestinska kristna är det viktigt att Jesus föddes hos dem. För det arabiska kristna Nasaret är det viktigt att han bodde bland dem, och för de messianska judekristna är det viktigt att Jesus var en av dem. Om Jesus skulle ha besökt Finland under sin livstid så skulle vi säkert ännu komma ihåg det med stolthet och det skulle vara viktigt för oss också.

För vi vill att Gud ska komma nära. Vi vill känna oss så värdefulla i Guds ögon att vi får del av Guds närvaro. Vi vill vara en del av berättelsen.

Egentligen är ju hela världen speciell, vi är den värld Gud besökte. Vi vet inte om det finns andra bebodda planeter där ute, vi vet inte om Gud har besökt dem också. Men för oss räcker det ändå inte helt med att bara vara en del av något så stort och allmänt som en hel värld. Vi vill att det ska bli personligt.

Först tusen år efter att den heliga familjen besökte Egypten, kom missionen också till Finland på sitt medeltida vis. Vi blev en del av berättelsen. Sedan dess har vi nu i över hundrasextio år genom vår kyrkas missionsarbete fått ge vidare åt nya länder och folk. Många av dem minns de för-

sta som kom med det glada budskapet och nyheten om att Gud har besökt oss. Många minns när vi själva fick höra det.

För de egyptiska kristna är det viktigt att Jesus bodde i Egypten. Fast omständigheterna var hemska; en barnfamilj på flykt undan maktfullkomliga och rädda ledare, som dödar oskyldiga för att behålla sin egen makt. Och flyktvägen gick via Gaza. Kanske just för att egyptierna fick hjälpa har det blivit ännu viktigare. Gud kom till oss som en flykting, och vi gav honom skydd.

För det är inte bara viktigt att vara en del av berättelsen, vi vill vara en aktiv del av den. Vi vill vara bland de goda som hjälper. Vi vill säga ifrån när barn lider och dödas som under Herodes. Vi vill hjälpa flyktingen överallt i världen, för också Gud har varit flykting. Vi vill ge alla ett tryggt hem där de vill höra hemma. Så som Josef och Maria som sedan valde att bygga en framtid för sin familj i Nasaret när de inte litade på den nya kungen i Judea, därifrån deras släkter kom. För vi förstår att om det här hände vår Herre, så kan det också hända oss. Bibelns ”främlingen som bor ibland oss”, kunde ha varit vi själva om historien hade utvecklats lite annorlunda.

Rune Lindblom

kaplan i Korsholms svenska församling

